

Konspekt zajęć, poświęconych harcerkom i harcerzom – bohaterom II wojny światowej

1. Nazwa zajęć: WW2 Scout Heroes: Znani, nieznani, zapomniani... Lokalni bohaterowie harcerscy.
2. Cel ogólny: Zachęcenie lokalnych środowisk do poszukiwania, poznawania i przybliżania innym miejscowych bohaterów – harcerek i harcerzy, poległych i pomordowanych w latach II wojny światowej. Nadesłane materiały pomogą stworzyć „wirtualny mur pamięci”, zamieszczony w mediach społecznościowych (lub na stronie internetowej) Muzeum Harcerstwa w Warszawie.
3. Cele szczegółowe:
 - przypomnienie, że harcerscy bohaterowie II wojny światowej to nie tylko najbardziej znani i powszechnie rozpoznawalni bohaterowie „Kamieni na szaniec”, ale także tysiące innych młodych ludzi, którzy w latach II wojny światowej, wierni harcerskim ideałom, nie wahali się oddać życia za Polskę i bliźnich;
 - zachęcenie młodzieży do poszukiwania śladów lokalnych bohaterów w najbliższym otoczeniu, z wykorzystaniem różnych narzędzi (wspomnienia, publikacje, internet);
 - przedstawienie młodym ludziom wzorców osobowych na przykładzie wybranych postaci, a także – zachęcenie do dyskusji nad różnymi formami bohaterstwa;
 - podpowiedzenie, gdzie i jak może szukać materiałów do historii lokalnej;
 - zachęcenie do korzystania z udostępnianych zbiorów muzeów, archiwów i bibliotek.
4. Opis:

Propozycja programowa opiera się na obejrzeniu kilku wybranych przez prowadzącego, krótkich filmów biograficznych, przybliżających widzom sylwetki harcerzy i skautów – bohaterów II wojny światowej. Kontynuacją może być dyskusja o przywołanych przez nas (w filmach i przykładowych notkach biograficznych) harcerkach i harcerzach, pochodzących z różnych środowisk, funkcjonujących zarówno w pamięci powszechnej, (Tadeusz Zawadzki „Zośka”, Andrzej Romocki „Morro”), jak również mniej znanych, rozpoznawanych przede wszystkim a szczeblu lokalnym (Maria Więckowska „Marysia”, Jerzy Horczak „Wróbel”, Siostry Cabanówny i Siostry Poborcówny).
5. Przewidywany czas zajęć: do 60 min.
6. Sugerowana liczba uczestników: 5 – 20 osób.
7. Zapotrzebowanie: rzutnik/laptop, ewentualnie – słownik, leksykon, encyklopedia.

8. Przebieg zajęć:

L.p.	Treść	Źródło/pomoce	Czas (min.)
1.	Omówienie definicji słowa „bohater” („bohaterka”) oraz rozmowa o postaciach historycznych, jakie przychodzą na myśl uczestnikom zajęć; wzmianka o międzynarodowym projekcie „WW2 Scout Heroes” zainicjowanym przez Czechów (Skautský Institut) dla upamiętnienia młodych ludzi z Czech, Słowacji i Polski – bohaterów II wojny światowej.	Słownik, leksykon, encyklopedia.	5
2.	Prezentacja wybranych filmów. Prośba, by widzowie zapamiętali (wynotowali?) najważniejsze, najciekawsze informacje i podzielili się z resztą grupy swoimi przemyśleniami, wrażeniami. Prowadzący krótko podsumowuje dyskusję, podkreślając udział młodych ludzi z różnych krajów w walce o wolność i ideały.	Filmy poświęcone bohaterom z Polski, Czech i Słowacji.	do 45
3.	Prowadzący kieruje dyskusję na zagadnienia związane z bohaterami polskimi, nie tylko rozpoznawalnymi w całym kraju, ale także – lokalnymi. Czy uczestnicy znają takich lokalnych bohaterów? Czy słyszeli o jakimś bohaterze z ich macierzystego środowiska?	Filmy i materiały ze strony muzeum, poświęcone bohaterom lokalnym.	5
4.	Prowadzący proponuje, by poszukać lokalnego bohatera (bohaterki) i wypełnić Jego (Jej) harcerskie CV na „wirtualny mur pamięci”, na którym przed 1 sierpnia 2023 r. znajdą się pierwsze nadesłane notki o tych znanych, nieznanym i zapomnianym.	Wzór notki zamieszczony na stronie muzeum.	5

Środowisko, które najlepiej wypełni zadanie, otrzyma skromny upominek od muzeum.

Słownik:

bohater – osoba, która odznaczyła się męstwem;

męstwo – także: dzielność, odwaga; hart ducha, siła, z jaką znosi się przeciwności losu.